
Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 18-05-2022 22:56

Sag nr. 2022 - 37754: Høringssvar naturplaner - MJY - Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Modtaget via hjemmesiden den 18-05-2022 22:56:47

Kvitteringsnummer: u8c8ana5dy

Foreningen Endelave Natur og Miljø

www.endelave-hav-og-dambrug-nej-tak.dk

tlf: 2988 9406, grosenvejle@gmail.com

Hjertegræsvej 11, 8789 Endelave

██████████ ██████████
CVR nr. 36651350

18. maj 2022

Vedr. Hørings svar til plan for N2000 område 56 Horsens fjord, havet øst for og Endelave 2022-27

Foreningen Endelave Natur og Miljø takker for muligheden for at afgive høringssvar og håber at vores kommentarer vil blive inkluderet i den endelige plan fra Naturstyrelsen. Vi har primært kommentarer til det marine område.

Registrering af naturtyper

Vadeflade (1140)

Det fremgår af planens side 21, at *"Naturtypen mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140) er kun **verificeret** i dette område. Naturtypens naturindhold er ikke konkret registreret i området. Generelt for naturtypen gælder, at den oversvømmes ved højvande og blottes ved ebbe" (vores fremhævning)*. Det fremgår også, at *"Her findes oftest mange makroalger, men der vokser typisk ingen landplanter. Fladerne huser generelt mange invertebrater, og de er derfor af stor betydning som fourageringsgrundlag for vadefugle"*.

Imidlertid kan man på Miljøgis kortet se, at den store vadeflade tæt på land nord og vest for Endelave i "Flasken" og omkring og især syd for Terneøen" ikke som angivet i planen er verificeret og arealmæssigt registreret på Miljøgis.

Vi har på det indsatte udsnit af ortofoto skønsmæssigt angivet arealet, der er omfattet af vadeflade (1140) omgivet med en rød streg. Området er på ca. 50 ha. Der er i området alene registreret mindre sandbanker (1110). <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3basis2020>. Vadefladen er mod vest og nord omgivet af store lavvandede områder med tangbuske på sten, der ved lavvande kommer fri af vandet - på kortet omgivet med en blå streg.

Kort over vadeflader (1140) på Endelave ved Flasken og Terneøen
Udsnit af Ortofoto 2020 Sommer (Hexagon) fra <https://webkort.horsens.dk/spatialmap>

Den manglende arealmæssige registrering og kortlægning på Miljøgis kortet af naturtypen Vade-
flade (1140) har resulteret i, at Kystdirektoratet for nyligt har meddelt en 10 årig tilladelse til klap-
ning af havneslam på vadefladen syd for havnen. De store mængder havneslam, der senest er klap-
pet i foråret 2022, flyder ud og bevæge sig ind over vadefladen og tilslammer stadig større arealer
af den vestlige del af vadefladen og påvirker/ændrer dennes hydraulik og dynamik og har mulige
effekter på vadefladens flora og fauna uden en væsentlighedsvurdering har fundet sted.

Gis-kortets signatur for "Marine naturtyper" angiver korrekt laguner ved Kloben og i den inderste
del af Flasken, men mangler registrering af lagunen indenfor odden øst for Terneøen. Der er fejl-
lagt angivet en lille lagune længere mod nord på vestsiden af Øvre, men det er en ren ferskvandsø
helt afskåret fra havet.

Det skal bemærkes, at en generel retningslinier på planens side 28 siger "*Der fokuseres på en opda-
tering af oversigt over naturtyper*", hvilket må dække disse fejl i kortlægning af øens vadeflader.

Endelig skal det bemærkes, at der i Planens side 29 fremhæves en retningslinie om, at der skal ske
en "*Opdatering af vejledninger f.eks. vedrørende klapping i Natura 2000-områder*".

Endelave Natur og Miljø anmoder om, at Giskort og registrering opdateres med vadefladekortlæg-
ningen, og at lagunerne angives med korrekt signatur. Endelig at der udarbejdes en særskilt vejled-
ning om klapping på vadeflader.

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3basis2020>

Trusler på naturtyper

Muslingskrab

Det fremgår af Basisanalysen side 13: *”På det marine område er der registreret erhvervsmæssig fiskeri med bundslæbende redskaber, hvilket kan hindre opnåelse eller opretholdelse af gunstig bevaringsstatus for områdets marine habitatnaturtyper.”*

Endvidere på Planens side 26 *”For de marine naturtyper skal tilstand og areal være stabil eller i fremgang og bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau”*.

Det ses, at der foretages et betydeligt muslingskrab omkring Hjarnø på naturtyperne bugt, rev og sandbanke. Det er vanskeligt at se, at denne aktivitet ikke påvirker naturtypernes integritet og funktionalitet betydeligt, og det stemmer ikke overens med, at *marine naturtyper skal tilstand og areal være stabil eller i fremgang og bidrage til gunstig bevaringsstatus*.

Endelave Natur og Miljø anmoder om at der udarbejdes en væsentligheds/konsekvensvurdering af det foretagne muslingskrab for at sikre, at udpegningsgrundlaget for ”Bugter, stenrev og sandbanker” er tilstrækkeligt jf. basisanalysens trusselsvurdering og planens krav til bevaringsstatus. Muslingskrab skal, hvis ikke det videnskabeligt kan dokumenteres, at skrabet ikke skader udpegningsgrundlaget, ske udenfor Natura 2000 området.

Vadegræs (1320)

Vadegræs er en ikke-hjemmehørende art, som breder sig i de danske farvande. Af planens side 17 fremgår det, at *”Vadegræssamfund (1320) er kun kortlagt med ganske små arealer. Naturtilstanden er moderat grundet artsfattig vegetation som typisk for naturtypen”*.

Det er muligt, at det for hele N2000 området er små arealer. For så vidt angår øen Endelave er dette dog ikke korrekt. Endelave Natur og Miljø har to biologer for foreningen kortlagt vadegræs-udbredelsen i sommeren 2021. Det viser, at Vadegræs nu er blevet hyppig langs hele vadekysten øst og nord for byen.

Det er især i det indre af Flasken og ved Terneøen, hvor store, sammenhængende vadegræsbestande dækker betydelige arealer.

Vadegræs er også begyndt at invadere lo-systemet og dermed true kvellerbestanden.

Figuren viser kortlægningsområdet og linken herunder viser selve kortlægningen.

<http://www.endelave-hav-og-dambrug-nej-tak.dk/media/27237/20200930-enm-kortlaegning-af-vadegraes-paa-endelave.pdf>

Endelave Natur og Miljø anmoder om, at der jf. Planens generelle retningslinier for indsats (side 28)

skal foretages en kvantificering og muligt bekæmpelse af vadegræs for dele af N2000 området (Endelave).

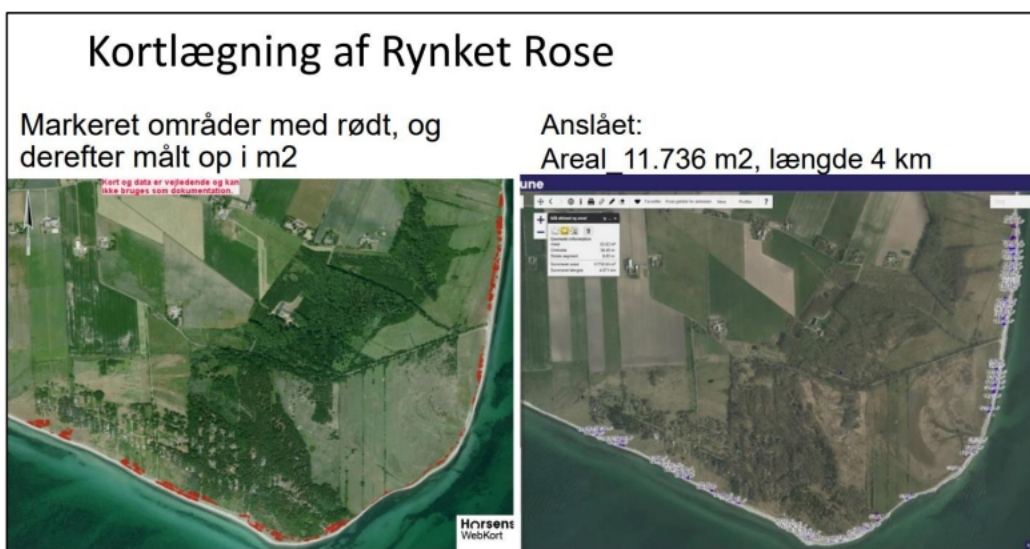
Rynket rose

Af Planens side 29 pkt. 4 fremgår det, at *”Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 98 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning”.*

Endelave Natur og Miljø har kortlagt Rynket Rose på Endelaves klithede og strandvolde bl.a på øens sydkyst. Termen 10% dækning er uspecifik. 10% af hvad?

Procentangivelsen er uanvendelig som angivet, for tager man nok strandareal med i beregningen, kan man få alt fra 0% til 100%. Der refereres til nedenstående billede fra foreningens kortlægning, hvoraf det fremgår, at der på lange stræk er 100% rose-dækning og lange stræk er 0% dækning, bla. fordi kysten ikke egner sig til Rynket rose. Afhængig af, hvordan man lægger et rektangel og hvor meget omgivende strand/hede, der inkluderes, vil man kunne få en hvilken som helst procent dækning.

Endelave Natur og Miljø anmoder om at der angives brugbare retningslinier for, hvorledes de 10% er tænkt anvendt i praksis.

Figur fra foreningens kortlægning af Rynket rose på Endelaves syd/øst hjørne

Afgrænsning af Natura 2000-området nr. 56

Natura 2000-området nr. 56 blev sammen med mange andre N2000 områder i landet efter politisk ønske i 2018 stærkt reduceret af Miljø- og fødevarerministeriet. Se nedenstående kort. Nu er langt hovedparten af dette område ved at blive ændret via et BioScape EU projekt, hvor der fokuseres på beskyttelse af øens grundvand og fremme af biodiversiteten ved ændrede dyrkningsformer.

Det er oplagt nu at lade hele Endelave igen blive en del af et sammenhængende Natura 2000-området

Med venlig hilsen
Foreningen Endelave Natur og Miljø

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	██████████
Afsenders e-mailadresse	grosenvejle@gmail.com
Afsenders telefonnummer	29889406
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	██████████
Kontaktpersons e-mailadresse	grosenvejle@gmail.com
Kontaktpersons telefonnummer	29889406
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Horsens Fjord, havet øst for og Endelave
Områdenummer	56
Datagrundlag	
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdefægrænsning	✓
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Foreningen Endelave Natur og Miljø takker for muligheden for at afgive høringssvar og håber, at vores kommentarer vil blive inkluderet i den endelige plan fra Naturstyrelsen. Vi har primært kommentarer til det marine område. Se vedhæftet fil.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	20220518 - ENM-høringssvar N2000 område 56 NST plan.pdf

Indsendt 18-05-2022 22:56. Kvitteringsnummer U8-C8A-NA-5DY.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 24-05-2022 10:42

Sag nr. 2022 - 39038: Høringssvar naturplaner - MJY - Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Modtaget via hjemmesiden den 24-05-2022 10:36:25

Kvitteringsnummer: gbghpr5gz9

Notat

Til:	Miljøstyrelsen
Fra:	Odder Kommune
Notat til sagen:	Høringssvar til forslag til Natura 2000-plan for Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Teknik & Miljø
Rådhusgade 3
8300 Odder

Høringssvar til forslag til Natura 2000-plan for Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Faktuelle rettelser:

S.12: Hou Røn og Søby rev er ikke nævnt under vildtreservater. Søvind Fredningen er ikke nævnt under fredninger.

24-05-2022
Sags Id. S2022-1022

Generelt:

I henhold til målsætningsbekendtgørelsens § 4 skal fastsættelsen af mål for naturtilstanden ske på grundlag af:

1. basisanalyserne,
2. områdets aktuelle og potentielle betydning for sikring af gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau inden for Danmarks grænser for de naturtyper og levesteder for arter, som området er udpeget for, og
3. en konkret afvejning af evt. modstridende naturinteresser inden for det enkelte internationale naturbeskyttelsesområde.

Sagsbeh.

Tlf. [REDACTED]

Dok id. D2022-49818

Side 1/2

Kommunen er af den opfattelse, at basisanalysernes tilstandsvurdering i stor grad afhænger af kortlægningstidspunktet, omfanget af kortlægningen og evt. metodeskift mellem kortlægningerne. Tilfældige variationer, som har minimal betydning på regional skala, kan på lokalitetsniveau have stor og misvisende betydning. Det har for eksempel stor vægt på lokal skala, om der registreres enkelte individer af problemarter. En konkret målsætning om at et givent areal skal have en bestemt naturtilstand, vil således bygge på et datasæt, der er alt for følsomt over for tilfældigheder.

Der er også en vægtning af de enkelte parametre, der ikke giver mening på lokalitetsniveau. For eksempel har det stor betydning for det enkelte områdes tilstandsvurdering, om der er græsning eller ej, men ikke hvilken effekt, græsningen har. Det bliver ikke registreret, om græsningen giver en rig blomstring, eller om der sker overgræsning.

De foreliggende planer skelner således ikke mellem biodiversitetsfremmende græsning og overgræsning. De vil derfor ikke give nogen hjemmel til at sætte ind over for overgræsning eller anden drift, der giver en homogen og artsfattig natur. Basisanalysen bør derfor ikke stå alene som forvaltningsgrundlag.

Der er behov for at supplere Natura 2000-planerne med præciserende målsætninger, der inddrager eventuel anden viden om det be-

stemte naturområde specifikt og om naturtypen generelt. På denne måde kan kommunerne hjemle indførelse af nødvendige indsatser, og man kan undgå at gennemtvinge unødvendige eller skadelige tiltag.

Hvis Natura2000-planerne skal fremme biodiversitet og dermed leve op til habitatdirektivets formål, bør der indgå en mere grundig og alsidig afvejning af modsatrettede interesser. I planudkastene er der tilsyneladende kun foretaget en afvejning mellem naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene.

Odder Kommune vil opfordre til, at strukturel variation, rig blomstring og bevarelse af nationalt truede og rødlistede arter bliver skrevet ind som overordnede målsætninger for de enkelte naturtyper. Variation og rig blomstring skal have mindst samme vægt som de konkrete, databaserede målsætninger. På den måde kan Natura 2000-planerne bruges som løftestang til en tiltrængt optimering af naturplejerelaterede støtteløsninger, og give os, som handleplanmyndighed, hjemmel til at kunne kræve justering af plejeløsninger på konkrete arealer.

Virkemiddelkatalog

Odder Kommune savner et konkret virkemiddelkatalog i forslaget til Natura 2000-planerne, hvor finansieringsmulighederne til indsatserne beskrives.

Det savnes, at planerne peger mere konkret på, hvilke indsatser forventes at blive finansieret af staten og hvilke af kommunerne – og hvor midlerne skal komme fra.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Odder Kommune
Afsenders e-mailadresse	████████████████████
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Kommunal myndighed
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Horsens Fjord, havet øst for og Endelave
Områdenummer	56
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdefægrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Odder kommunes høringssvar fremgår af vedhæftede bilag. Høringssvaret fremsendes under forudsætning af Kommunalbestyrelsens godkendelse på møde d. 20. juni 2022.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	D727-2022-49818 Høringssvar til forslag til Natura 2000-plan for Horsens Fjord havet øst for og Endelave.pdf

Indsendt 24-05-2022 10:36. Kvitteringsnummer GB-GHP-R5-GZ9.

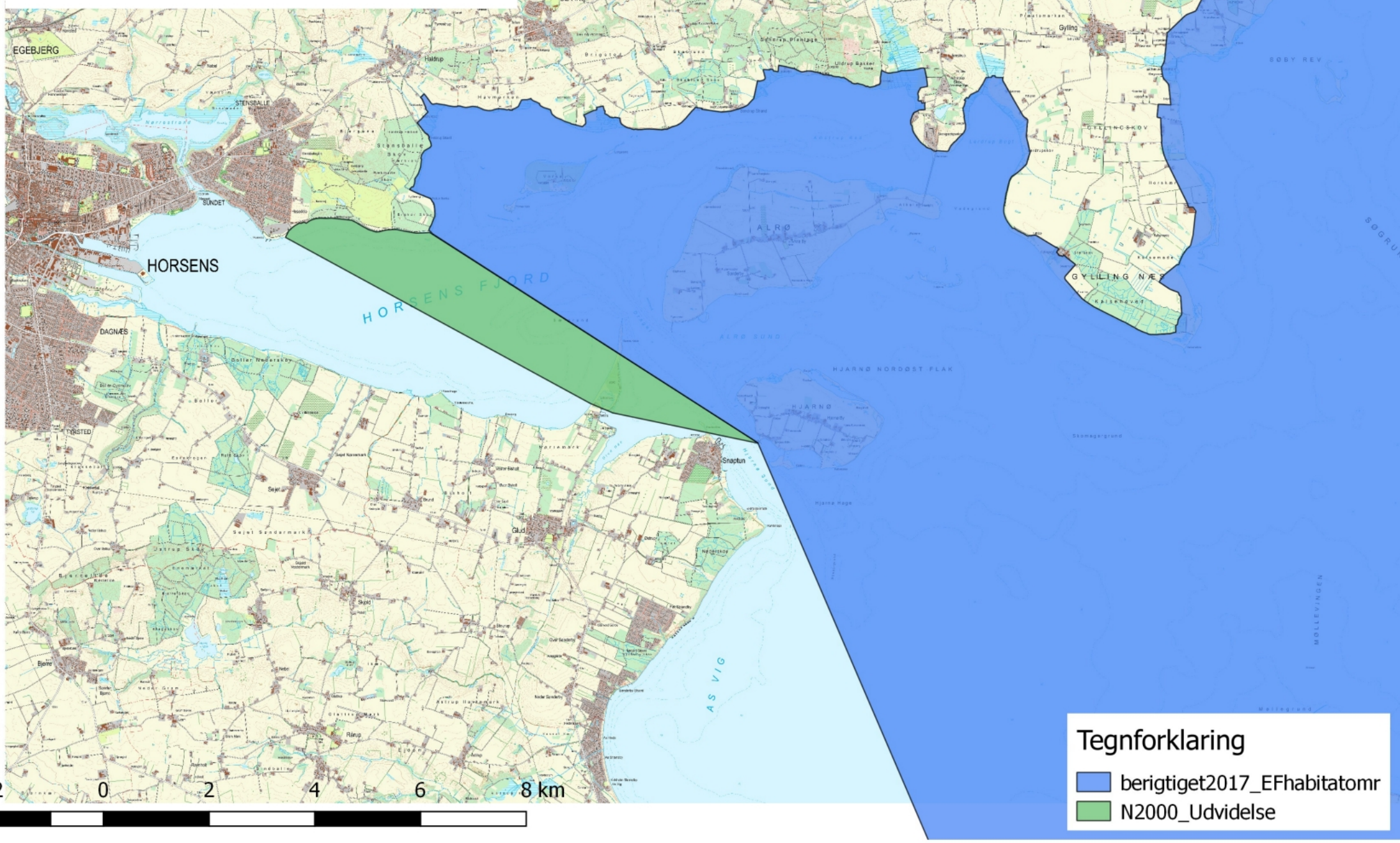
Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 22:18
Bilag: Bilag_1_N56_Udvidelse_2022.pdf;

Sag nr. 2022 - 39763: Høringssvar naturplaner - MJY - Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 22:18:41

Kvitteringsnummer: 49puxzqy4v

Bilag 1 Kort Forslag til udvidelse af område N56 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Danmarks Naturfredningsforening - Horsens
Afsenders e-mailadresse	horsens@dn.dk
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	██████████
Kontaktpersons e-mailadresse	Horsens@dn.dk
Kontaktpersons telefonnummer	██████████
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Horsens Fjord, havet øst for og Endelave
Områdenummer	56
Datagrundlag	
Indsatsprogram	
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	✓
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	<p>Dette stykke arbejde virker gennemarbejdet og indeholder en god redegørelse for, hvordan området tager sig ud. Det giver et godt overblik på placeringen af naturtyperne og arterne af dyr i området.</p> <p>Det er håbet, at der kan opnås aftaler med lodsejer om drift af arealer, der er præget af manglende vedligeholdelse.</p> <p>DN Horsens vil foreslå en udvidelse af områdets areal, så mere af Horsens Fjord vil blive beskyttet. Området er 16,2 km² stort og dækker området vest for N56 indtil Husodde i Horsens Fjord. Se bilag 1.</p> <p>Området bør medtages for at give ålegræs en mulighed for at dække et større areal af Horsens Fjord. Samtidig bør det forbydes at foretage fiskeri med bundskrabene redskaber i området.</p>
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Bilag_1_N56_Udvidelse_2022.pdf

Indsendt 25-05-2022 22:18. Kvitteringsnummer 49-PUX-ZQ-Y4V.